

Н.М. ШЕЛУДЬКО, С.Є. ШИШКОВ

ІНДИВІДУАЛЬНІ ІНВЕСТОРИ НА ФОНДОВОМУ РИНКУ УКРАЇНИ ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

Рецензенти:

О.І. БЕРЕСЛАВСЬКА, д-р екон. наук, проф.

Державний податковий університет Міністерства фінансів України

Н.В. САВЧУК, д-р екон. наук, проф.

ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана» МОН України

І.Г. МАНЦУРОВ, д-р екон. наук, проф., член-кореспондент НАН України
Університет Західно-Капської провінції, ПАР

Рекомендовано до друку

Вченою радою Інституту демографії та соціальних досліджень імені М.В. Птухи НАН України (від 12.08.2022 протокол № 13)

**Видання здійснено за кошти Цільової комплексної програми НАН України
«Наукові основи функціонування та забезпечення умов
розвитку науково-видавничого комплексу НАН України»**

Монографію підготовлено у рамках науково-дослідної роботи

*«Оцінювання національної соціальної політики у контексті глобальних викликів»
(номер держреєстрації 0121U112441), фінансованої із державного бюджету України*

785 343

Шелудько Н.М.

Ш42

Індивідуальні інвестори на фондовому ринку України: проблеми та перспективи / Н.М. Шелудько, С.Є. Шишков; Інститут демографії та соціальних досліджень імені М.В. Птухи НАН України. — Київ: Академперіодика, 2023. — 126 с.

ISBN 978-966-360-476-3

Досліджено правові, технологічні і фінансові аспекти мотивації індивідуальних інвесторів до участі в торгах цінними паперами в Україні та світі. Висвітлені проблеми дефіциту інструментарію на фондовому ринку України і причини недостатньої довіри домогосподарств до вкладень у цінні папери локальних недержавних емітентів. Розглянуто еволюцію спроб держави й учасників ринків капіталу підвищити привабливість фондового ринку України для інвесторів. Визначено наслідки валютних і регуляторних обмежень щодо інвестування населення, зокрема мораторій на обіг цінних паперів під час війни.

Книга розрахована на учасників правовідносин на ринках капіталу, буде слушним помічником студентам, аспірантам і викладачам закладів економічної освіти, усім, хто прагне поглибленого і комплексного опанування механізмів функціонування фінансових ринків та їх впливу на формування заощаджень домогосподарств.

УДК 330.322.12:336.76

© Інститут демографії та соціальних досліджень імені М.В. Птухи НАН України, 2023

© Академперіодика, оформлення, 2023

ISBN 978-966-360-476-3

ЗМІСТ

ПЕРЕЛІК СКОРОЧЕНЬ	4
ВСТУП	5
РОЗДІЛ 1. ТЕНДЕНЦІЇ ЗАЛУЧЕННЯ ІНДИВІДУАЛЬНИХ ІНВЕТОРІВ У СВІТІ	
1.1. Технологічні, правові і фінансові аспекти мотивації до інвестицій	9
1.2. Вплив пандемії, соціальних мереж і поширення мобільних додатків	12
1.3. Роль індивідуальних інвесторів на світових ринках капіталу	16
1.4. Фінансовий інструментарій індивідуальних інвесторів на розвинутих ринках і дискусії щодо криптовалют	23
РОЗДІЛ 2. ІНВЕСТИЦІЙНИЙ ПОТЕНЦІАЛ Й ІНВЕСТИЦІЙНІ УПОДОБАННЯ НАСЕЛЕННЯ УКРАЇНИ	
2.1. Фінансові ресурси населення України	32
2.2. Розміщення заощаджень домогосподарств: ризикованість, обмеженість вкладень у цінні папери, недовіра до вкладень у національній валюті	36
РОЗДІЛ 3. СПРОБИ ЗАЛУЧЕННЯ НАСЕЛЕННЯ УКРАЇНИ ДО ФОНДОВОГО РИНКУ	
3.1. Приватизація і масова пропозиція акцій як первісний інструмент залучення населення до фондового ринку	42
3.2. Інституційні аспекти зростання умовності локального ринку	53
3.3. Зменшення технологічного відставання шляхом запуску он-лайн-трейдингу і стимулювання ліквідності біржового ринку акцій	61
3.4. Технологічні, валютні і податкові аспекти стимулювання попиту населення на державні облигації	66
3.5. Поширення мобільних додатків і зменшення вартості інвестування у державні облигації та цінні папери іноземних емітентів ...	69
3.6. Перспективи інтеграції з європейськими ринками капіталу	87
ВИСНОВКИ І РЕКОМЕНДАЦІЇ	103
ПІСЛЯМОВА	108
ДОДАТОК	110
ПЕРЕЛІК ПОСИЛАНЬ	116